

Drum bun!

'Drum bun' bi na rumunjskom značilo - Sretan put! Put u Rumunjsku! Odakle ideja za tako nešto? Nakon hrpe pročitanih putopisa i dosadašnjih putovanja po Europi rodila se želja da vidimo i Istočni blok. Svake godine uglavnom odlazimo na godišnji od mjesec dana u kolovozu, ali nemir se u lipnju pojačao do neslućenih granica i pogledavši kalendar uvidjeli smo da ima „zanimljivih“ praznika, odnosno neradnih dana koje ne bi bilo loše povezati i iskoristi za put. U Rumunjsku, naravno!

PIŠU I SNIMAJU: **KSENİJA I ALEN ČALOPEK**

Državni hidrometeorološki zavod obećavao je lijepo vrijeme, baš kao i nekolicina stranih meteoroloških web stranica. I odluka je pala! Ujutro oboje radimo, a poslije 14:00 sati juriš doma. Baš i ne tako, prvo jurimo autom na autobusni kolodvor po ključ od frendovog stana u Beogradu, pa pospremiti auto u garažu. Vani 35 stupnjeva Celzija, a nama je klima uređaj u autu otkazao poslušnost. Fino je počelo! Nakon toga je bio red popuniti praznine u trbusima, ipak je pred nama avantura, a onda završavamo pakiranje i

pokret oko 16:30. Autocestom do Beograda. Skoro smo ostali bez benzina, jer smo mislili da iza Županje ima još koja benzinska stanica prije granice, ali smo bili u krivu. Na benzinskim parama prelazimo granicu i u Šidu točimo. Oboje smo prvi puta u Srbiji.

Kako nije bilo rampe, kroz naplatne kućice samo smo projurili, a nismo uzeli karticu. Odmah iza naplatne rampe je bila benzinska stanica, pa je Ksenija placala, a ja sam se vratio do rampe po karticu. Poslije naplatnih kućica prije Beograda nalazimo se sa Đurom (Bojan) i Švabom (Saša), prijateljima koje smo upoznali preko web stranica motorističkih sadržaja! Oni nas vode dalje u Beograd do stana. Stan je super. Mali odmor i na večeru u restoran "Sindelić. Prekrasan ambijent, odlična večera. Pridružili nam se Jelena (Đurina žena), Šmajser i Boban (Zander), također znanci s interneta! U ugodnom čavrljanju nismo ni primijetili koliko je sati i da je došlo vrijeme za zasluženi odmor!

Nakon dobrog sna rano se budimo i čekamo "profesionalnog vodiča" Švabu da dođe po nas. Prvo s njim na kavu u Đurin kvart (Senjak). Mala vožnjica po gradu, pa na splavi (kod hotela Jugoslavija) i to konkretno na splav "Keops" na palaćinke. Fantastično. Palaćinke + višnje + Nutella + sladoled + mljeveni keksi + preljev. I još pregršt maštovitih kombinacija slanih ili slatkih palaćinki!

Opet mala vožnjica do Kalemegdana.

svakom putopiscu poklanjamo naočale
arnette
www.arnette.com

Splav Bg

Kuća cvijeca

Targu Jiu

Kalemegdan

Razgledavanje, pa opet na splav, ali sad na drugom dijelu. Tu se nalazimo s Đurom i Jelenom i slijedi ručak! Ovoga puta - što zbog sparine, što zbog ambijenta - odlučismo probati ribu i to pastreve! Bilo je izvrsno i, što je najvažnije, nije teško „leglo“! Nakon našeg odlaska u Rumunjsku tu prekrasnu kolibu na splavi pogodio je grom i skroz je izgorjela. Tako „lagani“ odjurili smo kod Đure doma (a gdje drugdje u Beogradu) gledati utakmicu Hrvatska - Japan. Iako smo na moto turi, ne znači da se moramo lišiti uživanja koje pruža gledanje nastupa na Svjetskom prvenstvu u nogometu 2006. Možda bolje da i nismo, rezultat 0:0, promašili jedanaesterac.

Nekako pokisli i nezadovoljni, odlazimo do Kuće cvijeca. Tamo je sve zatvoreno. Rade do 14:00! Ali se našao neki dobrovoljac iz onih vremena i uvodi nas

ipak u kompleks! Pozdravili smo druga Tita i nastavili obilazak Beograda! Đura nas vodi na Košutnjak, brdo iznad Beograda s pogledom na grad. Tamo smo popili piće koje nam je bilo nužno zbog neopisive vrućine tih dana. Slijedi Užička ulica, tj. Dedinje, vila do vile, ambasada do ambasade. Spuštamo se u centar grada, vidimo posljedice bombardiranja. Šetnja Terazijama, Ulica Kneza Mihajla, Trg Republike...

Spušta se mrak, a mi dolazimo u, kako je domaćini zovu, Dolinu nojeva, Ulicu Strahinjića Bana, tu s nojevima i preostalima pijemo piće. Ulica se tako zove, jer svi koji sjede u tim kaficima, kad netko prođe izdužuju vratove i gledaju tko je. Usporedivo sa zagrebačkom „špicom“ ili Splitskom „rivom“! Nastupa ponovo glad, pa kod Lokija na papicu (odličan fast food). Slijedi počinak!

Ponedjeljak je! Buđenje i polagano pa-

Drugacije ne ide

Pogled s tornja

kiranje za nastavak putovanja. Đura i Švaba nas prate do izlaza iz Beograda, a mi putujemo preko Požarevca, Majdanpeka, Klokočevca prema Đerdapu. Kod Majdanpeka je cesta užasna, to smo tada mislili, jer nismo znali što nas čeka u Rumunjskoj. Zakrpa na zakrpi. U selu Mosna paузiramо, kavica i sokić. Najjeftinija kava ikad na putovanjima. Turska kava, velika šalica - 2 kn. Nakon toga cesta postaje cesta, a prirodne nas ljepote kanjona Dunava oduševljavaju! Predivna vožnja uz Dunav do samog Đerda-

pa. Po prelasku brane i carinskih formalnosti koje nisu dugo trajale eto nas u Rumunjskoj. Opet frka s benzinom, ali odmah nakon granice benzinska. Još se nismo navikli na put i češće posjete benzinskim crpkama! Ali od tog dana više nije bilo zaboravljanja pravovremenog ulijevanja goriva! Dosadna vožnja kroz Drobetu prema Targu Jiu. "Dosadna" je možda kriva riječ, jer okolina je možda nezanimljiva, ali cesta je loša, a i prijetnja bezbrojnih kola, kravica, ovčica i slično zahtijeva potpunu koncentraciju.

no smo prošli. Stižemo u Targu Jiu, pijemo sok i zbog prijetećih oblaka tu se i smještamo u hotelu Laguna (oko 240 kn). Kako smo raspakirali stvari u sobi, počela je kiša. Odluka je bila i više nego dobra! Više se nikud ne mičemo i u hotelu fino večeramo (oko 110 kn). Naučili smo bitnu riječ na rumunjskom: clătite = palačinke. I naravno ime jednog njihovog piva - Ursus.

U jednom trenu znak upozorava da nam je cesta zatvorena i da trebamo obilazno, ali mi ne slušamo. I tako se na kraju vozimo po makadamu, blatu .... i sret-

Budi nas sunce. Doručak u hotelu (uključen u cijenu) i pokret prema mjestu Petrosani. Vožnja uz rijeku je opet prekinuta. Zatvorena cesta. Već se počinjemo na to navikavati. Ali ovaj puta nema šanse za prolazak! Radnik na rampi nam priopćava neugodnu vijest da će cesta bi-

ti otvorena tek za 3 sata, a nema alternativnog puta. Zaključujemo da ćemo bez obzira na stanje ceste kojom smo došli profitirati na vremenu ukoliko se vratimo natrag u mjesto jutrošnjeg polaska i drugom rutom nastavimo do planiranog današnjeg cilja.

Vozimo se prema Ramnicu Valcea, pa do Curtea de Arges. Cilj: Transfagarasan. Cijeli dan se vozimo s prijetećim oblacima za leđima i nakon što prolazimo Curteu, bijega više nema. Zaustavljamo se jer kiša lijeva. Nakon pljuska pojačavamo 'obleku' kišnim odijelima i krećemo na Transfagarasan... Tu čak ima i nešto motorista. Znak kaže da je zatvoren, ali idemo dalje. Pa zbog tog prijevoja smo i došli u Rumunjsku! Cesta je toliko loša da mislimo da smo negdje krivo skrenuli. Prošli smo branu, a katastrofalna cesta vodi uz jezero i kroz šumu.

Rupa na rupi. Oboje smo već prilično nervozni. Provjeravamo kartu, ali to je to. Nije nam jasno o čemu to ljudi pričaju. Što je tu lijepo? Ali nakon nerveze i prijednih 40-tak km počinje čarolija. Dobra cesta i prekrasan okoliš. Prave Alpe. Slapovi, serpentine, potočići, rijeke, konji, kravice, popaseni obronci nježno zelene boje u kontrastu s kamenim vrhovima okolnih planina i bjelinom uzburkanih potočića..... Pad temperature dolazi naglo. Sa ugodnih 28°C u podnožju pada na samo 12°C! Prolazimo kroz tunele prekrivene snijegom i prošavši posljednji u nizu izlazimo van na sjevernu stranu popuno okruženi snijegom i maglom. Shvaćamo da se zajedno sa vrhom planine nalazimo u oblaku koji se odlučio ovdje odmoriti na svom putu. Sa sjeverne strane je prekrasna cesta. Zmijica u pravom smislu riječi. Prisjeća-

mo se silnih zapadnoeuropskih prijevoja koje smo prošli i ne uvidamo nikakve razlike. To je to! Zbog toga smo ovdje! Sretni smo kao mala djeca. Najviša visina dokučiva motorom i asfaltom je 2044 m, kao što kaže natpis na obližnjem planinarskom domu. Znak neprohodnosti na početku uspona ovdje je puno gubi smisao. Naš prvi istočnoeuropski prijevoj je savladan. Zadovoljni i puni dojmova spuštamo se u dolinu. Iz-

Sighisoara

Sibiu

Dvorac Peles

Iznad Brasova

mjenjuju se sela i predvečer dolazimo u Sibiu i spavamo u motelu American Inn (opet oko 240 kn). Prije spavanja večeramo u obližnjem meksičkom restoranu El Gringo. Hrana je zvrсна. Juhe + glavna jela + palačinke + pivo= 160 kn. Zadovoljni doživljenim toga dana utonemo u san.

Doručak u motelu, ukusan omljet sa sirom i šunkom. Spakirani obilazimo grad Sibiu. To je srednjovjekovni grad

koji na nas ne ostavlja tako jak dojam, jer je cijeli raskopan i u obnovi i rekonstrukcijama. A i nama se čini previše germaniziran. Valjda smo prezasićeni prije vide-nim. Ali ima smisla, ako se uzme u obzir gdje se nalazi (Rumunjska, a ne Schwarzwald)!. Put vodi dalje u Medias, malo srednjovjekovno mjesto sa krasnim malim trgovima. Pauza! Ali brzo odlazimo zbog malo napornih Roma koji stalno prose ili prčkaju po motoru pokušavaju-

ći otvoriti kofere. Stigli smo u Sighisoaru, rodno mjesto Vladu Tepesa. Draculaaaa!!!! Od tog trena, pa nadalje uvijek se osjeća njegova prisutnost, odnosno prisutnost legende o njemu.

Kao što je sam ulazak u Rumunjsku ostavio trenutni dojam vraćanja unatrag nekim vremenskim strojem, tako nas i u ovom mjestu obuzima taj osjećaj. Vraćate se ili u srednji vijek ili vas hvata groznica zvana Dracula. Šećemo utvrđenim gradom. Zidine, kule... Ulazimo u sobu gdje su zorno prikazani svi oblici mučenja onoga vremena. Penjemo se u kulu iz koje nam se pruža prekrasan pogled na cijeli gradić. A možemo se pomoću prikazanih strelica i udaljenosti orijentirati i saznati koliko smo udaljeni od nekih svjetskih metropola. Naravno, pločice sa strelicom prema Zagrebu nema! Ipak će oni u Europu prije nas.

Naravno, iz ovog mjesta ne možemo samo tako otići, pa sjedamo na jedan trg i častimo se palačinkama-clatitama. Obvezna kupnja suvenira, a onda napokon super cesta i jurimo prema Brasovu. Uživamo u prolascima zavojima pri zavid-

nim brzinama. Stižemo u Brasov, ali zbog dosta skupog smještaja i nedostatka vode u cijelom gradu produžujemo dalje za Bran.

U Branu nam već pri samom ulasku pogled zaokuplja "Draculin dvorac". Prekrasan dvorac pripisan je Vladu, premda on tu nije živio, ali je možda, samo možda, proveo tu koju noć. To je u stvari dvorac kraljice Mary. U mnoštvu pansiona nalazimo Vilu Bran, kompleks od 8 vila smještenih na brdu s pogledom na dvorac. Tražimo i dobivamo sobu koja upravo i gleda na dvorac. Drvene planinske brvnare okružene konjima, srnama, zečevima... Mali raj u kontrastu sa selom koje je u blizini. Ovo je nekako nestvarno za okruženje u kojem se nalazimo. Večera u vili smještenoj na najvišoj poziciji s najboljim pogledom. Prekrasan ambijent, a cijena smještaja 80 leja (oko 160 kn) za nas dvoje. Odlučujemo provesti sljedeći dan u obilasku okolice i ovdje prespavati dvije noći.

Nakon doručka na terasi Vile Bran prvo krećemo u obilazak dvorca. Nije velik, ali je predivan. Po mjeri moje Ksenije. Bilo po ukusu uređenja, bilo po veličini. Pod veličinom mislim na visinu vrata, dužinu kreveta i slično. Sve za male ljude. Prvi dvorac u kojem bi mogla živjeti. Jednostavan, svijetao, udobnih prostorija, lijepje lođe... tajni prolazi. Dobra je bila ta Queen Mary. Dvorac je, naravno, okružen brojnim prodavačima suvenira. Uglavnom drvene rezbarije i printane majice, naravno s likom Dracule. Izbor nije baš velik, ali nalazimo nešto za sebe i poklone za one kod kuće.

Bacamo pogled i na stari grad Rasnov i iz njega skrećemo prema Predealu, poznatom rumunjskom skijalištu. Sljedeća

Dvorac Prejmer

destinacija: Peles dvorac, Sinaia. Poslije razgledavanja izvana ulazimo unutra, obuvamo "slapice" i uz pomoć vodiča obilazimo unutrašnjost dvorca. Sagrađen 1875. godine kao ljetna rezidencija kralja Carola I, prvi je dvorac u Europi sa centralnim grijanjem (čak dva odvojena sustava) i električnom energijom. Osim toga, moram spomenuti da je ova bajkovita kraljevska palača imala dva lifta i centralni usisavač. Bogat brojnim umjetničkim djelima, slikama, vazama, oklopima, oružjem, namještajem, tepisima; ostavlja jak dojam na nas. Odmah pokraj dvorca Peles je i palača Pelisor sagrađena za Carolove nasljednike Ferdinanda i Mary, i još jedno zdanje koje je prvotno služilo kao privremena rezidencija kralja Carola (prije nego što je bio gotov Peles dvorac). A za komunističke ere, Ceausescu ju je također koristio. Uživamo ispijajući kavu na terasi nasuprot dvorcu.

Obilazimo i samo mjesto Sinaia i nakon toga prolazimo kroz Brasov i razgledamo još neke od brojnih utvrda u ovom kraju. Sada smo već obučeni u hrvatske dresove i polako se pripremamo za večer-

rašnju utakmicu Hrvatska - Australija. Vraćamo se u Brasov, mjesto koje je centar ove regije, najposjećenije mjesto u Rumunjskoj poslije Bukurešta. Kao i mnoga mjesta u Rumunjskoj, i Brasov ima svoj germanski naziv Kronstadt. Bivše glavno srednjovjekovno trgovačko središte, sada opasano ostacima zidina, krasi jedan od najljepših trgova, Piata Sfatului. Preko trga krećemo u potragu za Crnom crkvom (katedralom), najvećom gotičkom crkvom između Beča i Istanbula. Zatvoreno je, pa je fotografiramo samo izvana i nastavljamo se šetati uličicama Brasova. Sjedaemo u jedan od brojnih kafića i restorana, pijuckamo kavu i lokalno crno vino. Odjednom postajemo svjesni da utakmica ubrzo počinje i jurimo prema Branu da stignemo još vidjeti Poianu Brasov i večerati prije utakmice. Stižemo u Poianu, još jedno skijalište, i tamo srećemo još jednog motorista iz Njemačke u potrazi za smještajem. Prati nas do Vile Bran. Zajednička večera, a onda i zajedničko gledanje utakmice. Nažalost, rezultat ponovo nepovoljan po nas. Hrvatska ispada, a mi tužni na spavanje!

Pokušavam isplanirati svoja tri zadnja dana u Rumunjskoj, te izbacujemo Bukurešt i odlazimo na sjever, a zatim polako natrag prema doma. Zajednički doručak sa Nijemcem. Pokret! Kroz Sfantu Georghe idemo prema Miercurea Ciucu. Zaustavljamo se u nekom selu u birtiji Dallas i pijemo valjda najjeftinije Coca Cole (u bočici) do sada, 2 cole = 3 leja = 6 kn.

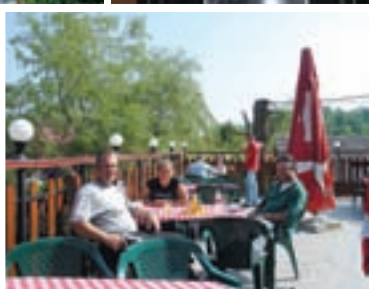
Prošli smo Miercurea-Ciuc, najhladniji grad u državi, prosječna temperatura 5,9 stupnja. Osim što se tu proizvodi pivo Ciuc, nema se baš nešto za vidjeti. Prolazimo kroz Gheorgheni i vozimo kroz lijepe planinske pejzaže, borove šume, pored jezera i ulazimo u Vražje grlo. Kanjon. Bezbroj fotografija. A sve je to dio nacionalnog parka Cheile Bicazului-Hasmas. Lijepe drvene kućice uz rijeku, konji...

I evo nas u Bicazu. Zaustavljamo se i u restoranu Klaudor pijemo kavu i jedemo palačinke (2x Cola + kava + 2x palačinke = oko 24 kn). Put nas vodi preko

još jedne brane i vožnja se nastavlja uz jezero. Krasan okoliš, prekrasan pogled cijelo vrijeme, ali je potreban oprez pri vožnji zbog mnogih klizišta, a i kasno je poslijepodne, pa kravice idu doma. Same, naravno! Kroz Targu Neamt stižemo u Suceavu. Zadnji dio puta je zbog dobre ceste prošao dosta brzo. Ovdje je ipak bolja cesta, a kraj je nešto razvijeniji. Okružuju nas pitomi pejzaži i unedogled blaga brda obrađenih polja. Smještaj i večera u pansionu Alisa. Ovaj kraj poznat je po brojnim manastirima, pa ujutro nakon doručka prvo krećemo u obilazak nekih od njih. Sa ceste prema Vatri Dornei skrećemo prema manastiru Humor. Njega fotografiramo samo izvana, a odlučili smo ući u sljedeći, manastir Voronet. Poznat je po svojim freskama, oslikan bojama tj. poznatom plavom bojom koja se još danas održala. Dan danas stručnjaci ne mogu ustanoviti kemijski sastav boja nanijetih na zid, koje odolijevaju tolikim godinama...

Dvorac Bran straga

I onda opet borba s cestama. Asfalta više nema, nego što ga ima. Sve raskopano, puno rupa. Sve je u radovima, ako se to može tako nazvati. Brojni semafori na cesti. Kada stojimo na jednom od njih uhvati nas pljusak i čim smo mogli stati uz cestu trčimo pod drvo da se zaštitimo. Nije baš neka korist obzirom na jačinu pljuska. Čim se kiša smirila, vraćamo se 200 m, prije semafora, jer smo tamo vidjeli benzinsku i ne možemo vjerovati! Tamo je sve suho. Malo se posušimo i obzirom na crno nebo pred nama oblačimo kišna odijela i nastavljamo. Kiša ponegdje samo slini, ali kao posljedica pljuska, rijeke vode se slijevaju niz cestu. Sve se to odvija u području Bistrita, u kojem su zadnjih dana učestale poplave, što smo pratili na TV-u u sobama u kojima smo noćili posljednjih dana. Prolazimo kroz još jedan očaravajući planinski kraj. Jednostavno moramo zastati uz cestu i uživati. Sve je tako lijepo, mirno, netaknuto. Oko nas pasu konji, kravice... čuju se vukovi u daljini. Do Cluj Napoce vozimo se kroz još jedan pljusak, a onda od tamo lijepo vrijeme i brza cesta do Alba Iulie. Smještamo se u pansionu El Paso, na samom rubu grada. Sumnjivog izgleda, ali ugodni domaćini. Tako nakon razgovora s njima uz večeru spokojni odlazimo na počinak.

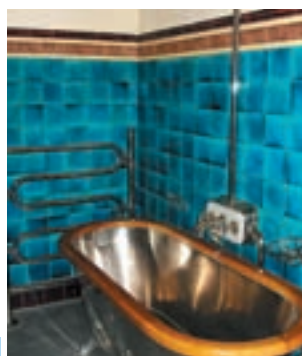
Buđenje, doručak s domaćinom u pansionu. Spremni smo za povratak. Naime, danas planiramo stići do Beograda. Deva, Lugoj, fotografiram makove u poljima uz cestu! Odmaramo se i ispijamo Colu ispod Coca-Cola aviona. I pred Timisoarom (Temišvarom) smo. Najviše poznat po revoluciji iz 1989. godine, sada je jedan od najrazvijenijih gradova. Ovo je najbogatije poljoprivredno područje u Rumunjskoj. Obilazimo trgove na kojima se događala povijest. Pobuna protiv Ceauscua i njegova režima. Na jednom od ljepših trgova ispijamo kavu. Prošavši još jednom samim centrom i trgovima na kojima se odvijala revolucija, nastavljamo ka Beogradu. Dalje je ravno, ravno i ravno. Ravna cesta, ravnica oko nas. Prelazimo granicu u Moraviziti i prolazimo kroz Vršac i Pančevo do Beograda.

Na pančevačkom mostu čeka nas ista ekipa, Đura i Švaba. Prvo idemo do stana na tuširanje, jer su u Beogradu, a i u posljednjoj fazi puta ponovo nesnosne vrućine, a onda još malo u obilazak Beograda. Tek je poslijepodne. Pokraj VMA (Vojna bolnica), opet po Dedinju, Arkanova i Cecina kuća, pa na Adu Ciganliju. A tamo valjda cijeli Beograd. Nedjelja, vrućina i svi su tamo na plažama. Nesnosno je vruće i bježimo u ugodniji ambijent. Đura i Jelena nas čekaju u ne-

kom kafiću. Pregledavamo fotografije s puta! Nesvjesni kako brzo vrijeme prolazi, jurimo po ćevape i u stan pogledati još jednu utakmicu Svjetskog prvenstva. Gledamo tekmu i usput pričamo o doživljajima s puta. Budimo se rano. Pakiramo se ekspresno i jurimo nakon oproštaja prema Zagrebu. Popodne radimo od 16:00 sati, a voljeli bismo prije i nešto prigristi. Stižemo u Zagreb za 3 sata. Bez žurbe ručamo i dolazimo na posao.

Slijedi odmor, jer posla baš i nema, a prostor je ugodno klimatiziran! Vrijeme na poslu provodim prebacujući fotke s Memory sticka na PC i pregledavanjem se prisjećam događaja od posljednjih deset dana. Prije spavanja sjetim se riječi Nikole Mrakovčića - Zemlja koja mami na povratak! I lagano tonemo u san! Drum bun! ■

Poiana Brasov

Manastir Voronet

